

KRONIKA

CHRONICLE

**Sprawozdanie z XXXII Sympozjum Sekcji Koleopterologicznej
Polskiego Towarzystwa Entomologicznego,
Wojtkówka, 8–11 września 2011
oraz informacja o Sympoziach wcześniejszych**

Od XXIX Sympozjum Sekcji Koleopterologicznej PTEnt. w miejscowości Bystre koło Baligrodu w Bieszczadach, o którym wzmianka znalazła się w opracowaniu dotyczącym historii naszej Sekcji od 1971 do 2008 roku (BUNALSKI 2008: Wiad. entomol., 27, Supl.: 113-120), odbyły się dwa Sympozja SEKOL. Pierwsze z nich zorganizowano w dniach 10–12 września 2009 roku w Śniadce Drugiej koło Bodzentyna w Górach Świętokrzyskich, a drugie w dniach 27–30 maja 2010 roku w Izabelinie na terenie Kampinoskiego Parku Narodowego. Temat wiodący XXX Sympozjum SEKOL w Śniadce brzmiał: „Reliktowe gatunki chrząszczy w faunie Polski”, natomiast XXXI Sympozjum w Izabelinie: „Stan poznania chrząszczy Niziny Mazowieckiej na tle entomofauny Niżu Polskiego”. W obu wyżej wspomnianych Sympoziach uczestniczyło jak zwykle liczne grono koleopterologów z różnych stron Polski. Odbyły się sesje – referatowa i posterowa oraz wycieczki naukowe po interesujących przyrodniczo miejscach parków narodowych – Świętokrzyskiego i Kampinoskiego.

Na Sympozjum w Izabelinie, w trakcie omawiania spraw organizacyjnych Sekcji Koleopterologicznej PTEnt., jej Przewodniczący – kol. Marek BUNALSKI ogłosił, że w związku z objęciem funkcji Prezesa Polskiego Towarzystwa Entomologicznego rezygnuje z funkcji Przewodniczącego Sekcji i zaproponował na to stanowisko kol. Lecha BUCHHOLZA. Zgromadzeni Członkowie SEKOL jednogłośnie przyjęli tę propozycję. Nowo wybrany Przewodniczący podziękował zebranych za wybór i zobowiązał się pełnić powierzoną funkcję w sposób najlepszy z możliwych.

Kolejne, XXXII Sympozjum Sekcji Koleopterologicznej PTEnt. odbyło się w dniach 8-11 września 2011 roku w Wojtkówce na obszarze Gór Sanocko-Turczańskich w Ośrodku Wypoczynkowym „Wojtkówka”. W Sympozjum uczestniczyło ponad 30 koleopterologów z całego kraju. Uczestnikami spotkania byli także: pani Paulina BARAN – pracownik Instytutu Ochrony Przyrody PAN, uczestnicząca w koordynowaniu projektu monitoringu tzw. „naturowych” gatunków zwierząt, a także pan Radosław MICHALSKI – prezes Fundacji Dziedzictwo Przyrodnicze, intensywnie działającej w sprawie ochrony wartości przyrodniczych Pogórza Przemyskiego i Gór Sanocko-Turczańskich oraz utworzenia – od wielu lat znajdującego się na etapie projektu – Turnickiego Parku Narodowego.

Temat wiodący Sympozjum – „Chrząszcze z załącznika II Dyrektywy siedliskowej UE – występowanie w Polsce, zagrożenia, monitoring, ochrona” spotkał się z dużym zainteresowaniem, co zaowocowało zgłoszeniem i zaprezentowaniem szeregu interesujących wystąpień.

9 września Przewodniczący Sekcji otworzył Sympozjum, po czym rozpoczęła się sesja referatowa, którą prowadził kol. Marek BUNALSKI. W ramach tej sesji wygłoszone zostały następujące referaty:

– „Czy krajowy system ochrony obszarowej skutecznie chroni gatunki z Dyrektywy Habitadowej?” – Piotr TYKARSKI (Uniwersytet Warszawski);

Uczestnicy XXXII Sympozjum SEKOL w Wojtkówce

- „Biegacze i kusaki (Coleoptera: Carabidae, Staphylinidae) z załącznika II Dyrektywy siedliskowej UE – zagrożenia i perspektywy ochrony” – Tadeusz WOJAS (Uniwersytet Rolniczy w Krakowie);
- „Występowanie w Polsce, zagrożenia, monitoring i ochrona pływaka szerokobrzeżka – *Dytiscus laticornis* i kreślanka nizinna – *Graphoderus bilineatus*” – Marek PRZEWOŹNY (Uniwersytet Adama Mickiewicza w Poznaniu), Krzysztof LUBECKI, Czesław GREŃ;
- „Zagłębek bruzdkowany (*Rhysodes sulcatus*) – występowanie w Polsce, zagrożenia, monitoring, ochrona” – Paweł SIENKIEWICZ (Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu);
- „Jelonek rogacz (*Lucanus cervus*) – występowanie w Polsce, zagrożenia, monitoring, ochrona” – Marek BUNALSKI (Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu);
- „Zgniotek cynobrowy (*Cucujus cinnaberinus*) i pilnicznik fiołkowy (*Limoniscus violaceus*) – występowanie w Polsce, zagrożenia, monitoring, ochrona” – Lech BUCHHOLZ (Świętokrzyski Park Narodowy);
- „Pachnica dębowa *Osmoderma barnabita* MOTSCH. na Warmii i Mazurach – występowanie, siedliska, problemy z ochroną” – Karol KOMOSIŃSKI (Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie);
- „Chrząszcze z załącznika II Dyrektywy Siedliskowej UE w Puszczy Białowieskiej” – Krzysztof SUĆKO (Europejskie Centrum Lasów Naturalnych IBL w Białowieży) (referat przygotowany we współautorstwie z Jerzym M. GUTOWSKIM).

Ponadto Radosław MICHALSKI – prezes Fundacji Dziedzictwo Przyrodnicze wygłosił referat prezentujący działalność Fundacji na terenie Pogórza Przemyskiego i Gór Sanocko-Turczańskich, w tym w zakresie inwentaryzacji chrząszczy z załączników Dyrektywy siedliskowej UE.

Po przerwie obiadowej wygłoszone zostały komunikaty naukowe oraz odbyła się sesja posterowa. Autorami komunikatów i posterów, których tematyka obejmowała występowanie i problemy ochrony zgniotka cynobrowego i pachnicy dębowej w różnych regionach Polski

byli koledzy: Dawid MARCZAK (Kampinoski Park Narodowy), Jakub MASIARZ, Bartłomiej PACUK (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu), Radosław PLEWA (Instytut Badawczy Leśnictwa w Sękocinie), Dariusz TARNAWSKI (Uniwersytet Wrocławski), Andrzej TRZECIAK (Nadleśnictwo Dębica).

Po każdym z wygłoszonych referatów czy komunikatów wywiązywała się ożywiona dyskusja, która najczęściej kontynuowana była do późnego wieczoru w trakcie rozmów kulturalnych, w tym podczas spotkania towarzyskiego przy grillu, które zakończyło pierwszy roboczy dzień Sympozjum.

Sobota, 10 września, była dniem sesji terenowej. Po śniadaniu uczestnicy Sympozjum udali się autokarem na wycieczkę naukową, podczas której zapoznali się z nadzwyczaj interesującymi pod względem przyrodniczym lasami o zachowanym jeszcze w wielu miejscach charakterze naturalnym w masywie Góry Turnicy i jej okolicach, kompleksie leśnym „Karaszyn” oraz w okolicach Arłamowa.

Po powrocie z wycieczki i obiadokolacji przewodniczący SEKOL zainicjował dyskusję na tematy organizacyjne, w tym głównie w sprawie ustalenia miejsca kolejnego, Sympozjum SEKOL. Uczestnicy przedstawili kilka propozycji, spośród których wybrano propozycję kol. Marka MIŁKOWSKIEGO, by sympozjum to zorganizować na terenie Puszczy Kozienskiej. Rozmowy i dyskusje również tego wieczoru trwały do późnych godzin nocnych.

W niedzielę 11 września w godzinach przedpołudniowych zakończyło się to miłe i owocne spotkanie polskich koleopterologów.

Miłosz A. MAZUR, Uniw. Opolski, Opole
Lech BUCHHOLZ, Świętokrzyski PN, Bodzentyn

XXXIII Sympozjum Sekcji Koleopterologicznej Polskiego Towarzystwa Entomologicznego, Pionki, 6–8 września 2012

W dniach 6–8 września w Pionkach na terenie Puszczy Kozienskiej, w obiekcie hotelowym Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 1, odbyło się XXXIII Sympozjum Sekcji Koleopterologicznej Polskiego Towarzystwa Entomologicznego, którego temat wiodący brzmiał: „Zagrożenia i ochrona leśnej koleopterofauny”. W obradach uczestniczyli koleopterolodzy z całego kraju, reprezentujący m.in. Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Szkołę Główną Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie, Uniwersytet Warszawski, Uniwersytet Opolski, Uniwersytet im. Mikołaja Kopernika w Toruniu, Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie, Uniwersytet Wrocławski, Instytut Badawczy Leśnictwa w Sękocinie, Instytut Ochrony Przyrody PAN w Krakowie, komórki naukowo-badawcze Świętokrzyskiego i Kampinoskiego Parku Narodowego. Byli obecni także gospodarze tego terenu – przedstawiciele Kozienskiego Parku Krajobrazowego oraz Nadleśnictwa Kozienskie.

W dniu 7 września obrady otworzył Przewodniczący Sekcji kol. Lech BUCHHOLZ, wygłaszając referat wprowadzający do tematu wiodącego Sympozjum. Koledzy Marek PRZEWOŻNY i Marek MIŁKOWSKI przedstawili wyniki badań nad chrząszczami środowisk wodnych Puszczy Kozienskiej. Tomasz MOKRZYCKI i Adam BYK omówili występowanie i perspektywy ochrony w Polsce jelonka rogowca – *Lucanus cervus*. Następnie przedstawione zostały chrząszcze zagrożone i rzadko spotykane w Polsce stwierdzone na zwłokach dużych kręgowców w badaniach dotyczących entomologii sądowej i kryminalistyki. Ten intrygujący temat zreferował Szymon

Uczestnicy XXXIII Sympozjum SEKOL w Pionkach

KONWERSKI. Postęp prac nad projektem „Mapa Bioróżnorodności” w zakresie Coleoptera przedstawił Piotr TYKARSKI. Roman HOŁYŃSKI swym referatem zachęcał do dyskusji na temat – ochrona „gatunkowa” owadów: skuteczne lekarstwo czy podstępna trucizna?...

Po podsumowaniu sesji referatowej i dyskusji nad problemami ochrony chrząszczy leśnych oraz omówieniu spraw organizacyjnych uczestnicy Sympozjum udali się na obiad.

Po południu odbyła się sesja posterowa. Zwieńczeniem piątkowego wieczoru było spotkanie towarzyskie przy kolacji oraz długie dyskusje kulturalowe.

W dniu 8 września odbyła się wycieczka autokarowa w najciekawsze zakątki Puszczy Kozienickiej. Wycieczka odbyła się w dwóch etapach. Przed południem uczestnicy Sympozjum zwiedzili rezerwat torfowiskowy „Okólny Ług” i Izbę Dydaktyczno-Muzealną Kozienickiego Parku Krajobrazowego w Augustowie. Następnie po poczęstunku i ognisku zorganizowanym przez Nadleśnictwo Kozienice entomolodzy udali się do rezerwatu „Zagożdżon”.

Po obiadokolacji nie zabrakło chęci do dalszych dyskusji kulturalowych. W ramach tych dyskusji sformułowano m.in. opinię dotyczącą zasadności, zakresu i interpretacji ochrony gatunkowej chrząszczy, którą skierowano do Prezesa Polskiego Towarzystwa Entomologicznego w związku z przygotowywanymi zmianami w rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt. Biorący udział w dyskusji na ten temat koleopterolodzy uznali, że ochrona gatunkowa większości gatunków owadów (w tym chrząszczy) ma sens wtedy i tylko wtedy, gdy przekładać się będzie na realną, prawną ochronę zamieszkiwanych przez nie siedlisk a nie dotyczyć wyłącznie pojedynczych osobników tych gatunków. Przedyskutowano też propozycje odnośnie miejsca kolejnego Sympozjum i wybrano Ponidzie.

9 września w godzinach porannych Przewodniczący Sekcji zakończył Sympozjum, zachęcając do udziału w kolejnym – XXXIV Sympozjum SEKOL.

Marek MIŁKOWSKI, Radom